

TRISTAN 315 – BEKVÄM DOLDIS

Praktiskt Båtägande

WWW.LIVETOMBORD.SE

SVERIGES MEST SÅLDA BÅTTIDNING

NR 11 · NOVEMBER 2015 · 69:90 KR (NOK 79:90, € 7:90)

OMEGA 34

Smart & snabb

GÖR DET SJÄLV

Byta klick

bäst för din bom

**Ordning i
ankarboxen**

inred med snits

Ny rufflucka

praktiskt i plexi

Solö Lyx II

tokrenoverad

NYA TOALAGEN

RENARE VATTEN? Första sommaren

PB
TESTAR

9 FILTER-
AVDRAGARE

TIDSAM 0879-11

ISSN 1103-2389

Familjecruiser Omega 34 för energiska seglare

Målet var att utveckla en familjebåt i mellanklassen med goda seglingsegenskaper, rymlig interiör och stor sittbrunn. Och konstruktörerna lyckades. Omega 34 är än idag en efterfrågad snabbseglare.

TEXT OCH FOTO JOHAN COOKE

De flesta begagnade Omega 34 i finare skick behövde inte annonseras ut. Istället var det ofta båtgrannarna som slog till. Så var det fram till för några år sedan. Även om prislapparna på Omega – precis som på många andra begagnatbåtar – är betydligt lägre numera är modellen fortfarande en efterfrågad snabbseglare.

Sannsagan började i mitten på 70-talet då Shipmanvarvet i Visby gjorde sig av med konsulter, som Rolf Gyhlenius. Då tog hans konsultarbete med den populära segelbåten Accent slut.

– Jag kom i kontakt med Ingvar Aronsson, som föreslog att vi skulle bygga en ny typ av familjeseglare. Då bildade vi företaget Svenska Familjebåtar i Åkersberga, minns Rolf Gyhlenius.

Det blev trampolin hoppet för en omfattande verksamhet med olika Omegamodeler. Först i raden var Omega 28, vars konstruktör blev Peter Ståhle. Omega 28 såldes mest som 3/4-fabrikat: inredning och tillbehör levererades i byggsats tillsammans med skrov och däck. Med Omega 28 som framgångskoncept anlätades då Rolf Gyhlenius sin vän och tidigare kollega Peter Norlin. Som konsult fick han uppdraget att konstruera flaggskeppet Omega 42, som började byggas 1978.

Litet djupgående och partialrigg

– Nästa projekt var att utveckla en 34-fotare med goda seg-

lingsegenskaper, rymlig interiör och stor sittbrunn. Modellen skulle få ett litet djupgående och partialrigg, som i den modellklassen då var ovanligt. Resultatet blev Omega 34, som lanserades 1980, säger Rolf Gyhlenius.

Rolf blev pappa till 34:an. Som konstruktör anlätades den välkände kappsegelaren Ron Holland från Nya Zeeland. Konsultsamarbetet upphörde med Peter Norlin, som fortsatte vara framgångsrik konstruktör hos varven Shipman och Albin som hade slagits ihop. Familjebåtars säljkontor flyttades från Åkersberga till Saltsjöbaden.

Omega 34 såldes också som 3/4-fabrikat, inledningsvis hos Bröderna Börjesson i Örnsköldsvik. På grund av kvalitetsbrister och leveransproblem flyttades produktionen till Bohuslän 1981. Skroven gjordes där av Bröderna Olsson på Smögen och inredningen av välrenommerade Vindövarvet på

Orust. 1983 blev det mahogny istället för teak i inredningen. Det året lanserades även lillasystemen Omega 30.

Två år senare blev durken lägre och överbyggnaden högre i 34:an för att få bättre ståhöjd inne. I pentryt förändrades diskhoarna och en lådhurts tillkom.

– Vindövarvet gick i konkurs. Därför flyttade vi hela produktionen till Maxibåtarnas tillverkare Erje Produkter i Mariestad. Där tillverkades de sista 50 exemplaren av Omega 34 fram till 1986, säger Rolf Gyhlenius.

Totalt blev det 300 exemplar

Görings tre tips

- 1** Köp en Omega 34 med renoverad eller ny motor.
- 2** Montera fler grabbräcken ombord, gärna på däck.
- 3** Komplettera focken med en genua.

av 34:an. Motorn på 18 hk av fabrikatet Yanmar var densamma under tillverkningsåren.

Går att segla själv

– Hon är lättdriven och känns jättebra att segla, tycker Göring Hasselgren, som tillsammans med frun Britt-Marie köpte sin Omega 34 ny 1984.

Vassat är 34:an på halv vind och slör, tycker Göring som framhåller att hon är enkel att hantera själv. Ägarparets seglatser

Omega 34

Längd: 10,30 meter

Bredd: 3 meter

Djup: 1,55 meter

Deplacement: 4600 kg

Kölvikt: 2000 kg

Segelyta: 54 kvm stor + fock

Motor: Yanmar 18 hk

Vatten: 70 liter

Bränsle: 40 liter

Kojplatser: 6 stycken

SRS-tal: 1,163

Konstruktör: Ron Holland / Rolf Gyhlenius

Varv: Familjebåtar anlätade olika varv (se text)

Tillverkningsår: 1980–1986

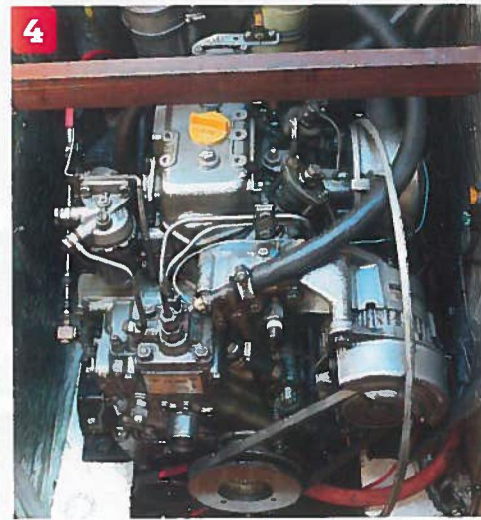
Antal tillverkade: Cirka 300

Pris begagnad: 200 000–350 000 kronor

tar avstamp från hemmahamnen i Mariestad. Båtlivet på Vänern är livligt. Det lär finnas 6 000 fritidsbåtar. Jättesjön, där vattnet mot horisonten ser ut som ett hav, bjuder på 22 000 öar. Några gånger har de färdats på Göta kanal och Trollhätte kanal för att segla runt södra Sverige.

Göring Hasselgren är också en flitig kappseglare. Han deltar ofta i Mariestads Segelklubbs kappseglingar och Vänern Race, som med krysstillägg har en bana på 320 sjömil.

Smarta sovplatser överallt

En klassisk salong, förpik och akterruff gör Omega 34 till en praktisk familjebåt. Men pentryt är litet.

Inne rymmer Omegan hela sex full-längdskojer. Två i förpiken, två i salongen och två i akterkojen.

Aktersalongen är avskild men inte stängbar. Och aktersalongens passage kan upplevas som för snäv för stela personer.

Om man räknar in barnkojen akter om navigationsbordet på styrbordssidan blir det ytterligare en liten sovplats ombord.

En smart finess är att salongssofforna har

uppfällbara ryggstöd för att få extra sovbredd.

– När ryggstöden är uppfällade med starka spännband i taket går det att sova ovanpå. Då blir det i princip två dubbelsängar i salongen. Det innebär att det finns nio sovplatser om barnkojen räknas in, säger Görring Hasselgren.

Salongen rymmer ett stort klaffbord med plats för sex personer. Utefter sofforna finns

överskåp med skjutluckor. Den genomgående masten går inte igenom bordet, utan reser sig intill väggen föröver. Ljusinsläppet i salongen kommer främst från fyra ventiler som döljer sig bakom vita gardiner.

Toaletten är inte avskild åt ena sidan. Istället ligger toaurymmet mellan salongen och förpiken. Lösningen är lite tveksam på en så pass stor båt, fast det funkar. En dörr mot salongen och en mot förpiken skapar avskiljbarhet.

I ägarparets båt är toan en Porta potti med duschslang för spolning. Ett handfat finns intill. För att få bättre ljusinsläpp här

inne har Göring monterat ett litet fönster på styrbordssidans skrovsida. Om babord, på andra sidan passagegången, finns en garderob.

Skåp, luckor, fronter och skott i inredningen består av mycket träslag som teak. Ståhöjden i salongen är god: 1,85 meter. Innertaket är klätt i vit vinyl med teaklister och takbelysning midskepps.

Dynorna i Hasselgrens båt har varierande tygkulör. I förpiken är de röda, medan salongsoffornas överdrag har en mönstrad grålila ton.

Kökssektionen innehåller en tvålågig ga-

solspis med ugn, dubbel diskho, kastrullskåp och separat kyl och frys. Men den stora salongen finns på bekostnad av att pentryt blir litet. Pentryt känns inklämt intill nedgångstrappan om babord. Framför allt märks det på att avställningsytorna är få.

En tröst är att praktiska inbyggda draglådor, för till exempel bestickförvaring, finns i nedgångstrappan.

För att komma åt den renoverade Yanmar-motorn får man lyfta bort trappans lådmodul. I motorrummet gäller det att ha smidiga fingrar för att komma åt att byta reservdelar.

BILD FÖR BILD

- 1 Göring Hasselgren fikar med kappseglingsvännerna Börje Lövgren och Karl Erik Adamsson.
- 2 Ryggstöden i salongsofforna kan fällas upp för att skapa bredare kojplatser.
- 3 Görings och Britt-Maries Omega 34 är utrustad med Porta potti och duschslang. De flesta 34:or är utrustade med vattentoa.
- 4 Yanmarmotorn på 15 hk är original och nyrenoverad.
- 5 Göring har själv fixat glasörrarna på sina överskåp i salongen.
- 6 Mysig förpik med fullängdskojer.
- 7 Salongen är rymlig och ombonad. Men skrovbredden är bara maximalt tre meter, det är smalt för att vara 34-fotare.
- 8 Praktiska draglådor i nedgångstrappan intill pentryt.
- 9 Pentryt är litet och avställningsytorna är få.

Gott om svängrum i sittbrunnen

En prima sittbrunn värd namnet. Och en hissad självslående fock eller liten genua gör Omega 34 lättseglad. På kryss kan den grunda kölen få svårt att stå emot friska vindar.

Det höga SRS-talet på 1,163 skvallrar om att Omegan seglar snabbt för att vara en 34-fots familjecruiser. Och det syns att konstruktörerna har tänkt till för att premiera segling. Sittbrunnen är rymlig och djup. Rorkulthen skapar också fria ytor.

Rorsman eller gäst sitter bekvämt, även

på sargkanterna. Fall och skotlinor är dragna till sittbrunnen. Skotskenan är inte heller den i vägen.

– Sittbrunnen är båtens bästa plats. Här tillbringar vi mycket tid. När vi tar fram sittbrunnsbordet för att äta finns det också plats för många personer samtidigt, säger Göring Hasselgren.

Med den höga partialriggen, som sticker upp 15,50 meter över vattenlinjen, kommer seglen åt de bästa vindarna däruppe. Och med självslående fock slipper rorsman eller gästen skota och vinscha i slagen.

– Om jag seglar själv är det bättre med focken. Om vi kappseglar är det i regel gennuan som gäller, säger Göring Hasselgren.

En för- eller nackdel, beroende på hur betraktaren ser det, är järnkölen som bara sticker 1,55 meter.

Fördelen är att Omega 34-ägarna kan smita in i betydligt fler grunda naturhamnar än andra seglare med djupare kölar.

Nackdelen är större avdrift på kryss, och ökad risk för lovgirighet. En kort köl ger även lägre vikt än en djup köl, vilket också bidrar till att det blir tuffare för 34:an att stå emot friska vindar.

Men Göring Hasselgren har aldrig upplevt den grunda kölen som ett problem.

– När det en gång blåste 20 m/s doppade vi nästan masttoppen i vattnet på Vänern. Men det berodde nog snarare på att vi hade för mycket segel hissade. Numera revar vi ungefär vid 7 m/s, betydligt tidigare än vad vi gjorde de första ägaråren då vi var yngre, säger han.

Ytan på fördäcket med solluckan är plan. Och skarndäcken är breda och lätta att promenera på. Och på överbyggnaden har Göring Hasselgren fixat ett rejält grabbräcke i rostfritt stål.

Båten är traditionellt vacker att beskåda. I sin konstruktion är Omega 34 uppbyggd i sprutat enkellaminat med skotten och kojerna som uppstyvning. Kölen är nedbyggd utan balkar. Tåligheten mot grundstötning uppges ändå vara bra genom att kölen är bred och långsträckt, uppger vår systertidning Båtnytt.

BILD FÖR BILD

- 1 Rymlig sittbrunn med höga sargkanter.
- 2 Originalvinscharna är inte är låsningsbara, på engelska icke self-tailing.
- 3 Rorkult är standard på Omega 34.
- 4 Partialrigg med bakåtsvepta spridare.
- 5 Karl Erik Adamsson, Börje Lövgren och Göring Hasselgren seglar på Vänern.
- 6 Breda skarndäck att promenera på.
- 7 Pulpiten är smal att passera och fotstödet på den sitter för högt upp.
- 8 Skotskanan är optimalt placerad i sittbrunnen.
- 9 Ventil i sittbrunnen skapar ljusinsläpp inne. »

Besiktningsmannen Conny Zetterberg om Omega 34

”Skicken varierar stort”

Omega 34 är i grunden en välbyggd båt med fina seglingsegenskaper. Modellen ligger i en prisklass som många har råd med. Därtill är det en utmärkt segelbåt för en liten familj som börjar med segling. Det säger båtbesiktningsmannen Conny Zetterberg.

– Omega 34 är lättseglad. Tack vare att modellen är utrustad med en 7/8-delsrigg är det mindre försegel att hantera ombord. På grund av att kölen sticker 1,55 meter kan rorsman smita in i de flesta naturhamnar, säger han.

Men Conny Zetterberg vill ändå hissa en varningsflagga för att skicken varierar oerhört mycket mellan olika exemplar på begagnatmarknaden. Och 34:or byggda på varvet i Orust håller generellt högre kvalitet än de byggda i Örnsköldsvik. Självbyggen håller också sämre kvalitet.

– För inte så länge sedan granskade jag tre Omega 34:or. I den besiktningsrundan var alla tre vanskötta. Den ena hade dåligt utförda elinstallationer, och den andra hade defekt bottenkonstruktion. Den tredje hade läckage i propelleraxelröret, säger Conny.

Just det sistnämnda – det trasiga propelleraxelröret – kan tyvärr förekomma alltför ofta i Omega 34. Om det problemet är en realitet behöver man anlita ett varv som får byta röret och plasta om det på skrovbotten.

Om du är spekulant på en Omega 34 bör även riggen inspekteras noga. I princip alla 34:or utrustades med master av det franska fabrikkatet Isomat.

– Isomat var på sin tid en populär aluminiummast vars delar svetsades ihop. Om det förekommer sprickor i svetsningen är det mycket svårt att svetsa om. Då kan man behöva byta mast, säger Conny.

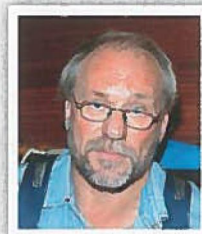
I jämförelse med moderna 34-fotare tycker han att Omegan är trång, framför allt i akterruffen.

Han understryker att han genom åren har besiktigt många fina Omega 34, då tidigare ägare varit noggranna med skötseln.

– Det finns alltid köpare för fräscha uppdaterade Omega 34 och andra äldre begagnade båtar. Men är båtarna i dåligt skick är det svårt att sälja dem, säger han.

En Omega 34 i godkänt skick har numera ett marknadsvärde på

omkring 200 000–250 000 kronor. De fräschaste och mest uppdaterade exemplaren med nyare motor har ett värde på omkring 300 000 till 350 000 kronor.

Om man inte köper en Omega 34, vad köper man då?

Maxi Mixer

Längd: 10,55 meter
Bredd: 3,25 meter
Djup: 1,72 meter
Deplacement: 4 500 kg
Kölvikt: 1 800 kg
Segelyta: 56 kvm
Vatten: 100 liter
Bränsle: 50 liter
Motor: Volvo Penta MD7B 17 hk, Volvo Penta 2002 18 hk, S-drev
Kojplatser: 6 stycken
SRS-tal: 1,172
Konstruktör: Pelle Pettersson
Varv: Erje Produkter
Tillverkningsår: 1986–1990
Antal tillverkade: Cirka 600
Pris begagnad: 265 000–325 000 kronor

Scanmar 33

Längd: 10,10 meter
Bredd: 3,30 meter
Djup: 1,75 meter
Deplacement: 4 600 kg
Kölvikt: 1 900 kg
Segelyta: 63 kvm
Vatten: 120 liter
Bränsle: 40 liter
Motor: Volvo Penta MD11 25 hk. Från år 1983: Volvo Penta 2003 28 hk, S-drev
Kojplatser: 6 stycken
SRS-tal: 1,146
Konstruktör: Rolf Magnusson
Varv: Scanmar Boats
Tillverkningsår: 1980–1986
Antal tillverkade: Cirka 500
Pris begagnad: 320 000–395 000 kronor

Linjett 32

Längd: 9,48 meter
Bredd: 3,11 meter
Djup: 1,75 meter
Deplacement: 3 700 kg
Kölvikt: 1 550 kg
Segelyta: 52 kvm
Vatten: 60 liter
Bränsle: 40 liter
Motor: Volvo Penta MD 717 hk, VP 2002 18 hk, Yanmar 2GM 12–18 hk
Kojplatser: 6 stycken
SRS-tal: 1,127
Konstruktör: Mats Gustavsson
Varv: Rosättra
Tillverkningsår: 1978–1993
Antal tillverkade: Cirka 260
Pris begagnad: 270 000–350 000 kronor